

Kdo vyhrál ekonomickou frontu války

Sedmdesátiny osvobození se chýlí ke konci. Co měl kdo na jazyku, už zaznělo. Lež a žluč lámaly rekordy. Dirigovala je dnešní »strana války«. Klíčové argumenty míjeli i oponenti. Míří k ose 20. století. Odpovědí na dvě otázky: s kým si to nacismus vyřídil levou zadní – a co dalo sílu těm, kdo mu zpřeráželi hřbet.

Hitlera pásly prachy, tunelované z cizí práce. Německé i anglosaské. Tak jako všechny Usámy. Slíbil jim špinavou práci. Samy by se jí odepsaly. Vonělo to i spouště »liberálních « svatoušek. Hitler to ale vzal napřed směrem, kde to říkalo pane i jim. Od Polska až po La Manche. Jako motorová pila podmáslím. Za tři čtvrti roku a pár dní.

Wehrmacht narazil až v zemi sovětů

Francii to, napsal v memoárech **generál de Gaulle**, prohrála »zaslepenost režimu, jenž ve svých hrátkách pokračoval i tváří v tvář reichu, připravenému se na nás vrhnout... Stupidita omezenců, s jásotem vítajících mnichovskou kapitulací... Hluboké národní kapitulantsví některých kruhů, jež chtěly vidět nepřítele víc ve Stalinovi, než v Hitlerovi.« A »staraly se mnohem víc o prostředky, jak udeřit na Rusko, buď pomocí Finska, anebo vyloděním v Istanbulu, než o způsob, jak zdolat reich. Mnozí svůj obdiv k Mussolinimu dávali najevo docela nahlas«.

Wehrmacht narazil až v zemi, patřící rovným dílem všem. To dalo sílu kuráži, nad níž se tají dech. »Druhá fronta « jí pomohla až tři roky nato. Čtyři pětiny nacistických ztrát jsou dílem Rudé armády. Tisíckrát víc životů, než západní spojenci, položila i na našem území. Západně od linie, u níž válka v Evropě skončila, u nás nedošlo k jediné bitvě. Amerických vojáků tu padlo několikanásobně méně než Čechů za náletu na Škodovku. Amerického, pár dnů před koncem války.

Sprostá lež a reálná bilance

»Pravdoláska« tu mozaiku zatlouká. Cenzuru lemuje říkanka, nad níž se zvedá kufr. Rudoarmějce líčí jako biomasu »jatek, v nichž se na ztráty nehledělo«. Hříčku »stalinské NKVD«, hnanou »zavalit wehrmacht vlastními mrtvolami «. Je to hodokvas idiocie, nadívané žlučí. Šokuje i mazáky klinické psychiatrie.

Franklin Delano Roosevelt při podpisu »Lend-Lease« FOTO - en.wikipedia.org

Fakta ho drtí na prach. Skutečný poměr ztrát činil 1 : 1,29. Tedy 8 876 000 padlých německých a 11 900 000 sovětských vojáků. Ztráty obránců byly větší jen první dva roky. Od léta 1943 jich inkasoval víc agresor. Už tato statistika si však žádá i korektiv. Do počtu těch, kdo se nevrátili, totiž spadají i zemřelí v zajetí. Rudoarmějců do něj padlo 4 559 000. V mundůrech wehrmachtu a SS – 3 576 000. Masa dalších, jež by tu bilanci jinak minimálně vyrovnala, se vzdala bez boje západním spojencům.

Obludné konto genocidy

Nacistické lágry přežilo 1 559 000 rudoarmějců. Jen třetina všech, kdo do nich padli. Zahynulo jich tam pětkrát víc, než Němců v sovětském zajetí. Zajatých příslušníků západních armád nechal Hitler přežít 97 procent. Sovětských civilních obětí bylo 14 700 000. 7 420 390 z nich zmasakrovala genocida, další 4 100 000

kruté podmínky okupace. 2 164 313 občanů Sovětského svazu zemřelo na nucených pracích.

Německých civilistů zahynuly čtyři milióny. Víc, než údery Rudé armády jich pobily nálety západních spojenců. »Kolaterální« ztráty to byly jen zčásti. Teror proti civilním aglomeracím byl cílenou strategií. Programy, které ho koncipovaly, psaly i hvězdy amerických univerzit. Například Pitirim Sorokin, za cara i Kerenského ruský profesor. Moskva to – navzdory dnešním hororům – viděla přesně opačně. »Hitlerové,« řečeno ústy vrchního velitele, »přicházejí a odcházejí, německý národ však zůstává«.

Meze »půjčky a pronájmu«

Snímky těch, koho Praha zasypala šelíky, se hemží tanky, a ne habešskými oštěpy. Pinocchiové »pravdoláska« se z toho vylhávají červenou knihovnou. Na zbraně i vše ostatní, čím Rudá armáda rozdrtila »Třetí říši«, lepí zpětně štítky »Made in USA«.

Byly i položky, kde americké dodávky sehrály docela markantní roli. Například pohonné hmoty – celkem 2 586 000 tun, resp. 37 % celkové spotřeby Rudé armády. Nebo automobily – celkem 410 000 kusů (a 45 % sovětského válečného parku). A třeba i masové konzervy (15 % spotřeby Rudé armády). Zato tanků a samohybných děl dodaly USA (a zčásti i Británie a Kanada) 11 900 (oproti 132 000 sovětské provenience). Bojových letounů 18 300 (proti 140 500 ze sovětských závodů). Děla 9400 (proti 647 000 sovětské produkce) - a ručních palných zbraní 152 000 (proti 29,1 milionu ze sovětských závodů). Východní frontu posílily i americké lokomotivy, radary či obráběcí stroje.

Pomoc na splátky

Konto »půjčky a pronájmu« dosáhlo 46 miliard USD. Sovětský svaz, nesoucí hlavní břemeno války, z něj obdržel asi pětinu (dodávky za 9,1 mld. USD). Británie – za 30,3 miliardy. Zůstatek připadl 40 dalším zemím (skoro půl miliardy dokonce i těm z Latinské Ameriky).

Rooseveltův zákon – už z 11. března 1941, a prvotně tedy na pomoc Británii – si motiv vepsal rovnou do názvu: »Zákon na podporu obrany Spojených států« (An Act to Promote the Defense of the United States). Největší americké dodávky dostala Moskva až ve druhé půli války. Na roky 1941–42, kdy bylo v sázce vše, z nich připadlo jen sedm procent.

Nebyl to dar, ale »půjčka a pronájem« (Lend-Lease). Sovětský svaz je splácel už za války. Spoustou tun zlata. I statisíci tun chromové a manganové rudy. Na těch závisela odolnost pancířů a řada jiných neuralgických artiklů. Techniku, jež válku přežila, Moskva Americe vrátila.

Akt chladnokrevného egoismu

»Hrdinný odpor sovětského lidu zachránil USA před válkou na jejich území. Utrpět Moskva v roce 1942 porážku, ocitli jsme se tváří v tvář nepříteli, ovládajícímu většinu světa,« přiznal v létě 1945 i **George Marshall**, za války náčelník amerického generálního štábu. Washington přesto vystavil i faktury. Moskva je splatila do posledního centu. »Lend-Lease nebyl nejnezištnějším činem lidských dějin,« stálo i v knize amerického historika **J. Herringa** Pomoc Rusku. 1941-46. »Byl to akt chladnokrevného egoismu a Amerika si byla vždy dobře vědoma výhod, které jí přinášel. «

K porážce fašismu přispěly i obávané kaťuše. FOTO - waralbum.ru

Audit sovětské válečné ekonomiky sestavil **Nikolaj Vozněsenskiij**, šéf sovětského Gosplanu: »Lend-Lease« se na všem, čím Moskva zlomila nacismu vaz, podílel zhruba ze čtyř procent. Jak gigantickým výkonem bylo zbylých 96 %, vyniká na pozadí předválečného poměru sil. Zmapoval ho **Paul Kennedy**, favorit dnešních knihkupectví. Už v kultovním spise Vzestup a pád velmocí z 80. let. Podíl jednotlivých zemí na vojensko-ekonomickém potenciálu světa v roce 1937 tu vyčíslil takto: USA –

41,7 %, Německo – 14,4 %, SSSR – 14 %, Velká Británie – 10,2 %, Francie – 4,2 %, Itálie – 2,5 %, Japonsko – 2,5 % (a celý zbytek světa – 10,5 %).

Lidová moc proti zbytku kontinentu

V létě 1941 však už na Hitlera pracovala i skoro celá kontinentální Evropa. S wehrmachtem vyrazila na Moskvu i desítka jeho satelitů. Sovětský svaz ztratil počátkem války území, kde žilo 42 % jeho populace. Bylo tu i 47 % jeho osevních ploch, 30 % kapacit průmyslu, 70 % kapacit výroby litiny, 60 % oceli a 63 % těžby uhlí. Převaha »Třetí říše« v průmyslové produkci dosáhla 3–4 násobku. Ještě v roce 1943 – po bitvách u Stalingradu i Kurska - měla k dispozici třikrát víc uhlí, 2,4krát víc oceli a 2,3krát víc energie, než Sovětský svaz. V produkci zbraní i ostatního vojenského materiálu však byl už tehdy v převaze právě ten. Přispěla k tomu i evakuace zhruba dvou tisíc průmyslových závodů. Převoz řady z nich si vyžádal i tisíce železničních vagónů. Na 850 nových průmyslových kapacit vzniklo přímo za války.

Pětkrát víc tanků a děl

V letech 1942–43 připadalo na standardní divizi 180–200 děl a minometů, 14–17 tanků a samohybných děl a 13–20 bojových letounů. Už v roce 1944 to však bylo až 245 děl a minometů, 35 tanků a 46 letounů. SSSR vyrobil v témže roce 24 000 tanků, nacistické Německo 18 200. Sovětský válečný průmysl produkoval na tisíc tun oceli v průměru pětkrát víc tanků a děl než nacistické Německo – a osmkrát víc bojových letounů na tisíc kovoobráběcích soustruhů a fréz. Za celou dobu války vyrobil zbraní a vojenské techniky dvakrát tolik, co »Třetí říše« (i s kapacitami okupovaných zemí).

Na tu dřely zadarmo i miliony zajatců a totálně nasazených. Pravidelnější výpadky elektřiny tu nastaly až od podzimu 1944. Na tvrdý odpor narazila i militarizace podniku, produkujícího dámské punčochy. Jen symbolicky ubylo i služebnictva. Ještě roku 1944 ho bylo 900 000 (oproti 1 300 000 na prahu války)

Sovětský svaz byl nucen zavést 11hodinovou pracovní dobu (a v případě nutnosti i povinné přesčasy). Potravinové lístky, redukující spotřební normy až na 40 % předválečné úrovně. Značnou část »mužských « profesí – produkci zbraní a munice nevyjímaje – musely zvládnout ženy (a leckdy i starší děti). Dá se tak impozantní nasazení – a na tak nedozírné ploše - vynutit »totalitní zvůli«?

Svědci převahy společenského vlastnictví

Verzi, že »první frontu« vyhrály jejich zbraně, rozbily samy americké špičky. **Roosevelt** už v projevu z 20. května 1944: »Sovětský svaz disponuje zbraněmi, které pocházejí z jeho vlastních závodů.« Jeho poradce **Harry Hopkins** o rok později: »Nikdy jsme si nemysleli, že naše pomoc na bázi zákona o půjčce a

pronájmu je hlavním faktorem sovětského vítězství nad Hitlerem na východní frontě. To bylo zapláceno hrdinstvím a krví ruské armády.«

Také poválečný dokument centra, řídícího americkou pomoc spojencům, konstatoval: »Vojenský materiál, který jsme postupovali na základě zákona o půjčce a pronájmu, měl sice důležitý význam pro úspěchy ozbrojených sil Velké Británie a SSSR. Tvořil však jen nevelkou část jejich vlastní produkce zbraní a výstroje. Naši spojenci kryli své potřeby především z vlastních zdrojů.« V případě Británie z nich americké dodávky pokryly asi pětinu. »Pokud jde o ruskou armádu, pokrývala naše pomoc její celkové potřeby podstatně menší měrou.«

Vítězství! FOTO - sputniknews.com

Triumf ekonomiky bez »tunelů«

Rub téhož přiznával i **Harry Truman**. V memoárech z roku 1955 psal: »Peníze investované do Lend-Lease bezpochyby zachránily mnoho amerických životů. Každý ruský, anglický nebo australský voják, který dostával výzbroj na bázi Lend- Lease a účastnil se bojových operací, snižoval proporcionálně nebezpečí války pro naši mládež.«

Britský historik **A. Clark** v knize »Barbarossa. Ruskoněmecký konflikt« z roku 1965 to dokonce pojal takto: »Rusové mohli válku vyhrát sami (...) bez jakékoli pomoci Západu. To ulehčení, které Sovětskému svazu poskytla naše pomoc, nebylo zdaleka rozhodující.«

»Jestliže tál v letech 1941–1942 nejenže vydržel,« psal jeho francouzský kolega R. Giraud, »ale zajistil i zásobování fronty zbraněmi, byl to výsledek mimořádného fyzického a morálního vypětí lidu, organizovaného komunistickou stranou... Bylo to jako na lodi, na níž se všichni pasažéři – bez rozdílu třídy, kterou cestovali – stali za bouře námořníky a ani je nenapadlo, že na boj za to, jak dostat loď k břehu, je tu jen posádka.«

Právě o tom je socialismus. Jeho ekonomika, politika i etika. Jen ale do chvíle, než se ke kormidlu procpe sorta, křížená z hlupáka a darebáka.

Josef SKÁLA, Haló noviny 10.12.2015, str. 6